

Školní vzdělávací program školského zařízení pro mimoškolní vzdělávání a výchovu (výchovný úsek)

„ Zastávka“

Dětský diagnostický ústav a Středisko
výchovné péče, ZŠ a ŠJ

Karlovarská 67

323 00 Plzeň

Zákony a podzákoné právní normy související s činností DDÚ

- **Zákon č. 109/2002 Sb.** o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních, o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů a v následných novelizacích
- **Zákon č. 561/2004 Sb.** o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- **Vyhláška č. 438 / 2006 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních
- **Vyhláška č. 458 / 2005 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče
- **Metodický pokyn** upřesňující podmínky činnosti středisek výchovné péče
- **Zákon č. 359 / 1999 Sb.** Zákon o sociálně-právní ochraně dětí v násled. novelizacích
- **Zákon č. 108 / 2006 Sb.** o sociálních službách
- **Zákon č. 500/2004 Sb.** Správní řád
- **89/2012 Sb. Občanský zákoník**
  - Rodinné právo § 665 - § 975
  - Zvláštní ustanovení proti domácímu násilí § 751

- Rodičovská odpovědnost § 865
  - Péče o dítě a jeho ochrana § 880
  - Osobní styk rodičů s dítětem § 887
  - Výkon rodičovské odpovědnosti po rozvodu manželství § 906
  - Preventivní, výchovná a sankční opatření § 924
  - Vztahy mezi dítětem a jinými příbuznými a dalšími osobami § 927
  - Svěření dítěte do péče jiné osoby § 953
  - Pěstounství § 958
- **101/2002 Sb.** Zákon o ochranně osobních údajů
  - **111/2006 Sb.** Zákon o pomoci v hmotné nouzi

Charakteristika a struktura zařízení

Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Plzeň, Karlovarská 67, byl zřízen jako příspěvková organizace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR dnem 1. ledna 1995.

Identifikátor zařízení: 600028712

IČO : 49778129

Adresa zařízení: Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna, 67, Plzeň, PSČ 323 00

Telefonní spojení: 778 885 328, 777 179 175

Statutární zástupce organizace: Mgr. Viktor Vanžura

Školské zařízení sdružuje:

Základní školu	kapacita: 48 žáků
Dětský diagnostický ústav	kapacita: 32 lůžek
Středisko výchovné péče	kapacita: 16 lůžek
Školní jídelnu	kapacita: 90 jídel

Diagnostický ústav v Plzni má územní působnost pro správní obvody obcí s rozšířenou působností Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně, Ostrov,

Sokolov, Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice a Tachov.

Obsahové zaměření činnosti DDÚ

Dětský diagnostický ústav Plzeň je v souladu se Zákonem o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních (zákon č. 109/2002 Sb.) školským zařízením pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školským zařízením pro preventivně výchovnou péči s výše uvedenou územní působností.

Dětský diagnostický ústav přijímá děti s nařízeným předběžným opatřením, nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou. Na základě výsledků komplexního vyšetření, dává návrh na jejich další umístění dětí do dětských domovů, dětských domovů se školou, výchovných ústavů nebo na navrhuje návrat do rodiny. O dalším umístění dítěte rozhoduje soud.

Základní úkoly DDÚ

- a) diagnostické, spočívající ve vyšetření úrovně dítěte formou pedagogických a psychologických činností,
- b) vzdělávací, v jejichž rámci se zjišťuje úroveň dosažených znalostí a dovedností, stanovují a realizují se specifické vzdělávací potřeby v zájmu rozvoje osobnosti dítěte přiměřeně jeho věku, individuálním předpokladům a možnostem,
- c) terapeutické, které prostřednictvím pedagogických a psychologických činností směřují k nápravě poruch v sociálních vztazích a v chování dítěte,
- d) výchovné a sociální, vztahující se k osobnosti dítěte, k jeho rodinné situaci a nezbytné sociálněprávní ochraně dětí; podle potřeby zprostředkovává zdravotní vyšetření dítěte,
- e) organizační, související s umístěním s uloženou ochrannou výchovou do následných zařízení, spolupracuje s orgánem sociálně-právní ochrany dětí při přípravě jeho návrhu na nařízení předběžného opatření, které bude vykonáváno v diagnostickém ústavu nebo na návrh diagnostického ústavu v jiném zařízení,
- f) koordinační, směřující k prohloubení a sjednocení odborných postupů ostatních zařízení v rámci územního obvodu diagnostického ústavu, k ověřování jejich

účelnosti a ke sjednocení součinnosti s orgány státní správy a dalšími osobami, zabývajícími se péčí o děti.

Organizační struktura

Nadřízeným orgánem a zřizovatelem Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny Plzeň, Karlovarská 67 (dále jen zařízení) je MŠMT ČR. Statutárním zástupcem zařízení, jako zařízení s právní subjektivitou, je ředitel. V podřízenosti ředitele jsou všichni pracovníci zařízení.

Personální zabezpečení, práva a povinnosti pracovníků zařízení

V zařízení pracují pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci.

Pedagogičtí pracovníci:

- Ředitel
- Speciální pedagog (etoped)
- Psycholog
- Učitel
- Vychovatel
- Asistent pedagoga (denní, noční, zdravotní)

Nepedagogičtí pracovníci:

- Sociální pracovnice
- Hospodářka
- Účetní
- Vedoucí školní jídelny
- Kuchařka
- Uklízečka
- Švadlena
- Údržbář
- Recepční

Práva a povinnosti pracovníků zařízení se řídí ustanoveními Zákoníku práce a Organizačního řádu. Zařízení má zpracován svůj Etický kodex.

Povinnosti pedagogických pracovníků vycházejí dále z náplně práce, která je součástí osobní složky každého zaměstnance.

Charakteristika jednotlivých součástí zařízení a jejich úkolů

Diagnostický úsek

Zabezpečuje komplexní vyšetření dětí (formou individuálních i skupinových přístupů) a ve spolupráci s ostatními stanovuje prognózy dalšího vývoje dítěte. Poskytuje podporu, intervenci v případě potřeby, podporu dětem a jejich zákonným zástupcům, kteří vstupují do vztahu se zařízením. Poskytuje odbornou psychologickou a etopedickou pomoc spádovým zařízením (dle harmonogramu návštěv, zpracovaných vždy na daný školní rok – 109/2002 Sb., §8, odst. 2). Spolupracuje se zdravotnickými a dalšími odbornými pracovišti.

Sociální úsek

Sociální úsek zajišťuje plynulý příjem a umístování dětí, jejich dokumentaci, stanovuje částečné úhrady nákladů na péči poskytovanou v zařízení (109/2002 Sb., §27), celkovou sociální péči o děti, spolupráci s OSPOD, soudy, Policií ČR, rodiči, školami. Vede centrální evidenci o dětech umístěných v jednotlivých zařízeních spádové oblasti (109/2002 Sb., §8, odst. 1) a evidenci volných míst v DD a DDŠ v územní působnosti DDÚ.

Výchovně vzdělávací úsek

Péče o děti je celodenní. Navštěvují základní školu, kde jsou vyučovány dle školního vzdělávacího programu „Škola pro zítřek“, který zahrnuje komplexní spektrum vzdělávacích potřeb dětí. Děti přijaté ke smluvnímu pobytu (SVP) jsou vyučovány dle vzdělávacích plánů, které si přinášejí z kmenové školy. Škola zajišťuje výuku, zjišťuje stav vědomostí a dovedností, morálních vlastností dětí, stanovuje a realizuje plány náprav k odstranění neznalostí v základním učivu, usiluje o změnu postoje a vztahu dětí k vzdělávání a škole v pozitivním smyslu. Po skončení vyučování jsou děti v péči vychovatelů. V rámci výchovné činnosti mají možnost absolvovat širokou škálu zájmových aktivit, která vychází ze základních složek výchovy. Využívány jsou prvky

arteterapie, psychoterapie, muzikoterapie, pracovní terapie, zařazovány jsou různé relaxační techniky. Výchovný úsek aktivně spolupracuje na diagnostice a zpracovává podklady pro závěrečnou zprávu.

Záchytné pracoviště

Diagnostický ústav poskytuje po dobu nezbytně nutnou péči dětem s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou zadrženým na útěku z jiných zařízení, popřípadě z místa pobytu nebo přechodného ubytování podle 109/2002 Sb., § 23 odst. 1 písm. a) a c) nebo z místa podmíněného umístění mimo zařízení. Dítě přijaté na záchyt je zpravidla zařazeno do výchovné skupiny.

Organizace výchovně vzdělávacích činností v zařízení

Obecné principy práce s dětmi v DDÚ

výchova je založena na aktivním přijetí a dodržování pravidel vystavěných na základech tolerance, úcty a vzájemného respektování

výchova prolíná přirozeně všemi činnostmi, získané poznatky jsou prostředkem k výchově a rozvoji osobnosti

součástí výchovy jsou kulturní a společenské akce, tradiční aktivity podporující pocit zodpovědnosti, sounáležitosti, přátelství a péče o druhé

výchova ke zdravému životnímu stylu, protidrogová prevence a výchova proti rasismu a nesnášenlivosti je realizována především pomocí rozvoje osobnosti žáků, podporováním jejich sebeúcty, budováním pozitivních postojů a podporováním jejich seberealizace

Cílem výchovně vzdělávacích činností našeho zařízení je:

- diagnostika a prevence sociálně patologických jevů u dětí s nařízeným předběžným opatřením, ústavní nebo ochrannou výchovou, případně přijatých ke smluvnímu pobytu

- souhrn metod sloužících ke zjišťování, rozpoznávání, určování problému - rozkrytí problému v širších souvislostech na základě anamnézy (rodinné prostředí, škola, sociální a zdravotní anamnéza)

- zjištění stavu v oblastech

- poruchy chování, dosažená míra socializace, adaptabilita, vztahové preference, úroveň školních znalostí, zdravotní stav

- vychovávat a vzdělávat zdravě sebevědomého žáka

Proces vzdělávání a výchovy probíhá prostřednictvím aktivních, interaktivních a kooperativních metod učení a práce zaměřených na smysluplnost vědomostí a angažovanost dětí v procesu poznávání.

Organizace vzdělávání dětí

K diagnostickému pobytu jsou přijímáni žáci, kteří si plní povinnou školní docházku. ZŠ tvoří 4 třídy. Orientační rozdělení dle postupných ročníků (nutno akceptovat požadavky terénu, včetně respektování maximálního počtu dětí ve třídě):

- 1. třída: 1. - 5. ročník ZŠ
- 2. třída: 6. - 7. ročník ZŠ
- 3. třída: 6. - 7. ročník ZŠ
- 4. třída: 8. - 9. ročník ZŠ

Rozvrhy hodin jsou stanoveny vždy dle nejvyššího postupného ročníku dané třídy. Vyučující ověří stupeň znalostí dítěte v jednotlivých předmětech (zvláště v ČJ a M) a individuálně pracuje s dítětem na doplnění znalostí učiva. Škola vydává vysvědčení.

Organizace zájmových činností

Jde o činnosti pravidelné, které jsou realizovány především v odpoledních časech nebo o víkendech. Děti mají možnost se podílet na sestavování plánu aktivit

plavecký výcvik v bazénu

vaření – cvičná kuchyňka

keramická dílna (vč. hrnčířských kruhů a vypalovací pece)

posilovna, stolní tenis, venkovní hřiště

Jóga

fitness studio

tělocvična

Pořádány jsou celoustavní sportovní soutěže, vědomostní a zábavné soutěže, taneční (disko) zábavná odpoledne, karnevaly v maskách, turistické poznávací výlety. V činnosti se odráží reflexe na aktuální roční období, svátky (např. Velikonoce, Mikuláš, Vánoce aj.).

Organizace péče o děti v zařízení

Zařazování dětí do výchovných skupin

Při příchodu nového dítěte a po provedení vstupního pohovoru, je dítě zařazeno vedoucím vychovatelem po konzultaci s etopedem či psychologem. Škola zařazení dítěte do třídy konzultuje s diagnostickým úsekem. Přeřazení do jiné třídy event. skupiny lze realizovat s ohledem na potřeby dítěte, toto přeřazení je zpravidla projednáno na etopedické poradě, v neodkladném případě i po konzultaci mimo termín etopedické porady.

Kritéria a podmínky zařazování dětí do skupin

Skupiny jsou koedukované. Kritériem pro zařazení do skupin je věk dítěte a zařazení do příslušné třídy, sourozenecké vazby (na základě individuálního posouzení), problematika. Propustnost mezi jednotlivými skupinami je možná (viz výše).

Ubytování dětí

Ložnice pro dívky a ložnice pro chlapce jsou zřízeny odděleně na stejném patře NB. Každému dítěti je přiděleno lůžko a skříňka pro uložení ošacení. Úložné prostory pro odkládání obuvi a bund jsou zřízeny v přízemí SB (jednotlivé skříňky). Vlastní ošacení může dítě používat, toto je uloženo v zadní šatně dětí (jednotlivé skříňky). Za organizaci ubytování dětí na jednotlivých ložnicích zodpovídají asistenti pedagogicko-noční služba, kteří případné změny v ubytování dětí konzultují s vedoucím vychovatelem, případně s vychovatelem konajícím službu.

Materiální zabezpečení

Děti umístěné z rozhodnutí soudu, jsou v plném přímém zaopatření.

V případě realizování preventivně výchovné péče (dobrovolné pobyty) zajišťuje ústav pouze stravování a ubytování, a to za úhradu nákladů. Ošacení, školní pomůcky a potřeby i jiné ostatní náklady zajistí zákonní zástupci.

Finanční prostředky dětí

Dětem a nezaopatřeným osobám, kterým se poskytuje plné přímé zaopatření, náleží kapesné a osobní dary, popř. věcná pomoc.

Zásady vychází ze zákona 109/2002 Sb., §31 ve znění pozdějších předpisů.

System stravování

Děti se stravují celoročně 5(6) x denně ve školní jídelně. Děti stolují společně se svým vychovatelem ve skupinách. Časové rozvržení stravování je dáno denním režimem.

Kontrola dodržování zdravé výživy dětí je zajištěna „spotřebním košem“. Individuální kontrolu a problematiku stravování řeší asistent pedagoga - zdravotní (např. obezita, nechutenství, další zdravotní komplikace).

Komunikační technologie

Dětem jsou v zařízení dostupné mobilní telefony, internet včetně sociálních sítí. Kromě ústavního mobilního telefonu mohou denně používat mobilní telefon vlastní. Provoz vlastního mobilního telefonu si dítě hradí z vlastních prostředků. Vlastní mobilní telefony dětí jsou uloženy na vychovatelně a dětem jsou dostupné v době osobního volna (viz denní program). Pedagogický pracovník může dát dítěti pokyn usměrňující používání mobilního telefonu, pokud by byly omezovány ostatní děti nebo by byly ohroženy zájmy samotného dítěte. Při porušení stanovených pravidel dítě odevzdá mobilní telefon zpět do úschovy. V rámci výuky nebo mimoškolního programu využívají děti počítačovou učebnu s možností připojení na internet, včetně používání sociálních sítí. Počítačové učebny mohou děti využít i v době osobního volna. Sociální sítě mohou děti využívat při splnění zákonných podmínek. Důraz je

kladen na bezpečné používání komunikačních technologií - toto téma je průběžně tématem výchovně vzdělávacího procesu.

Pobyt dětí mimo zařízení

Dočasný pobyt dětí mimo zařízení u osob odpovědných za výchovu, případně u jiných fyzických osob, povoluje ředitel. Podmínkou je písemná žádost těchto osob a písemný souhlas příslušného pracovníka OSPOD.

Zamítnutí žádosti zákonných zástupců o pobyt dítěte mimo zařízení je správním rozhodnutím ředitele.

(Jedná se o pobyt mimo zařízení včetně noci, nikoliv pouze samostatnou vycházku během dne, která je součástí stanoveného režimu) Dítě musí převzít osoba odpovědná za výchovu.

Dítě má možnost odjet na dovolenku samostatně, bez doprovodu zákonného zástupce v případě, že již dosáhlo 15 let věku, zákonný zástupce předem písemně se samostatným odjezdem dítěte na dovolenku souhlasí a dítě má finanční prostředky na cestu. Ostatní podmínky zůstávají stejné jako v případě, kdy si dítě na dovolenku vyzvedává zákonný zástupce.

Kontakty dětí s rodiči a dalšími osobami

Informace o dětech se osobám zodpovědným za výchovu podávají ústně nebo písemně. V rámci osobního kontaktu je možné zákonným zástupcům a blízké rodině poskytnout informace, základní poradenství a psychologickou podporu.

Organizace návštěv:

pravidelně každou neděli po celý rok, nebo 24. 12.

návštěvy: 10:00 – 14,00 (v tomto čase je možné dítě vyzvednout na vycházku)

vycházky: 10:00 – 14,00 nebo 10:00 – 19,00

Dítě má právo přijímat návštěvy osob odpovědných za výchovu. Zákaz platí pouze v případě, že rodič je prokazatelně zbaven rodičovských práv (musí být založeno ve spisech dítěte). Právo omezit návštěvy osob odpovědných za výchovu nebo jiných osob v zařízení v případě jejich nevhodného chování na dobu nezbytně nutnou, případně zakázat či přerušit návštěvu, má ředitel, jestliže tyto návštěvy narušují nebo nepříznivě působí na výchovu dítěte (§23, zák. 109/02 Sb., odst. e). Návštěvy dalších příbuzných nebo kamarádů lze připustit pouze se souhlasem osob odpovědných za výchovu a v jejich přítomnosti. (V případě příbuzných nebo dalších osob lze následně po domluvě s osobami odpovědnými za výchovu a na základě jejich písemného svolení realizovat i samostatnou návštěvu.)

V případě, že dítě zcela odmítne návštěvu, bude přání dítěte respektováno.

V termínech stanovených návštěv zaručujeme přítomnost dětí v areálu DDÚ. Pokud se osoba odpovědná za výchovu dostaví na návštěvu v jiném termínu, bude mu návštěva umožněna, pokud tomu nebudou bránit provozní důvody. Mimořádnou návštěvu je třeba dojednat s ředitelem zařízení, etopedem, psychologem nebo sociální pracovníci zařízení.

Přijímat telefonické hovory se dětem umožňuje denně, v době od 20,00 do 21,00 hodin na tel. 777 179 175 (dívky), 778 885 328 (chlapci). Je nutné minimalizovat možnost volání nekompetentních osob, vydávajících se za rodiče a jiné příbuzné. V pondělí, středu a pátek mohou děti využívat k volání ústavní mobilní telefon. Kromě těchto termínů může dítě požádat pedagoga o umožnění kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu, případně osobami za výchovu kdykoli.

Zdravotní péče a zdravotní prevence

Zdravotní péči o děti umístěné v našem zařízení zajišťuje asistent pedagoga – zdravotní - se zdravotnickým vzděláním. Ta si vyžádá potřebnou zdravotní dokumentaci. V případě potřeby zajistí odborná lékařská vyšetření. Všichni zaměstnanci DDÚ se podílejí na vytváření správných zdravotních a hygienických návyků dětí. Asistentka pedagoga – zdravotní a všichni pedagogičtí pracovníci průběžně kontrolují zdravotní stav, u menších dětí nebo dětí, které nemají schopnost sebeobsluhy dostatečně rozvinutou, sami zabezpečují zejména dodržování pravidel osobní hygieny. Děti mají povinnost chránit své zdraví, nosit zdravotní pomůcky dle předpisu lékařů, neohrožovat sebe ani ostatní děti kouřením, alkoholem či jinými návykovými látkami, nedodržováním léčebného režimu, mají respektovat rady a

pokyny pracovníků zařízení. S léky a zdravotnickým materiálem manipuluje výhradně asistentka pedagoga - zdravotní, případně dle jejích pokynů pedagogičtí pracovníci. Asistentka pedagoga – zdravotní je zaměstnancem zařízení, zajišťuje zdravotní péči o děti, spolupracuje s lékaři. Zajišťuje základní ošetření a stanovuje postup dalšího ošetřování, zajišťuje vyzvednutí léků. Obaly léků viditelně označí jménem dítěte, kterému jsou určeny, a uloží je do obálek na ošetřovně, týdenní dávky v označených dávkovačích léků uloží do připravené ho boxu (bedny) na léky ve vychovatelně na patře ložnic dětí. V případě lékařem ordinované medikace vytvoří k danému dítěti list "ordinovaná medikace" - rozepíše dávkování a časy podání předepsané medikace, případně zvláštnosti spojené s podáváním léků (před jídlem, po jídle...). Zavede pro každé (i nemedikované dítě) lékový list – neordinované medikace– vyplní jméno – tento list slouží pro evidenci případného podání běžných léků než medikace ordinované lékařem. Veškeré podávání léků musí být zapsáno a podepsáno zodpovědnou osobou.

Prevence rizik při pracovních úrazech

Při přijetí dítěte na pobyt a následně před každou jednotlivou činností jsou děti poučeny o zásadách BOZP, a to jak před započítím pracovních činností, tak i činností ostatních (sport, vaření atd.). Pedagogický pracovník zejména sleduje činnost dětí s hyperkinetickými projevy chování, které jsou v péči psychiatra, a věnuje jim dle daných okolností individuální pozornost.

Postup při úrazech dětí

V případě úrazu postupuje pracovník, který jej zjistil tak, že poskytne bezodkladně první pomoc v rámci svých možností. Pokud je potřeba, zajistí dohled nad ostatními dětmi a zajistí ošetření zraněného dítěte v příslušném zdravotnickém zařízení, případně povolá pohotovost s lékařem (155). Záznam o úraze je proveden bezodkladně v souladu s platnou legislativou a dle pokynů. Dozor nad nemocnými dětmi koná dle pokynů lékaře asistent pedagoga - zdravotní, vychovatel, asistentka pedagoga nebo jiný pověřený zaměstnanec.

Postup při onemocnění dětí

V případě zjištění příznaků nemoci u dítěte uvědomí vychovatel asistenta pedagoga - zdravotní, případně poskytne neprodleně potřebnou péči nebo kontaktuje, nebo kontaktuje zdravotnické zařízení, přivolá lékařskou pomoc. Vystane-li potřeba, zabezpečí vychovatel odvoz a doprovod dítěte k lékaři.

Postup při intoxikaci dítěte alkoholem nebo jinými návykovými látkami

Při vážné intoxikaci alkoholem či jinými návykovými látkami pracovník, který intoxikaci u dítěte zjistil, neprodleně kontaktuje rychlou lékařskou pomoc (155). Poté informuje ředitele, popř. vedoucího vychovatele.

Postup při agresivitě dítěte, kterou ohrožuje zdraví a životy jiných nebo vlastní

Pokud je dítě agresivní tak, že ohrožuje zdraví a životy sebe či jiných a pro zklidnění nestačí přítomnost a výchovné působení pedagogického pracovníka, bude vyžádána pomoc od rychlé lékařské pomoci. O dalším postupu rozhodne zasahující lékař.

ZÁKLADNÍ OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ ŠVP

Základní oblasti výchovné činnosti ŠVP vycházejí z individuálních potřeb klientů a promítají se do naplňování Individuálních výchovných plánů. Základními oblastmi jsou.

- **Vztah k lidem** – postavení v kolektivu, vztah k vrstevníkům, k opačnému pohlaví, k dospělým, k autoritám, komunikační dovednosti, sociální zdatnost a další s cílem nácviku a rozvoje sociálních dovedností
- **Sebeobslužné činnosti** – péče o tělo, zevnějšek, zdravý životní styl, racionální stravování, hygienické návyky, oblékání, péče o oděv a obuv, péče o osobní prostor, péče o domácnost, úklid, nákup, domácí práce, doprava, cestování
- **Vztah k režimovým a terapeutickým prvkům** - volnočasové aktivity, sportovní, kreativní, pracovní technické činnosti, vytváření odpovědnosti za vlastní chování a prožívání, vytváření odpovědnosti za vlastní výkon, získávání a rozvoj nových zkušeností, dovedností a návyků. Vedení ke schopnosti vlastního náhledu, k součinnosti a kooperaci, vedení k uspokojivému soužití se svým okolím
- **Adaptace na změny** – vedení k pochopení společenských pravidel a obecně platných a uznávaných společenských norem, k zásadám slušného chování, příprava na zpracování změn a zvládání zátěže běžného života, konstruktivnímu zvládání nezdaru, vedení k pozitivnímu přístupu k životu, k životnímu optimismu
- **Školní dovednosti, návyky, zájmy, profesní orientace** – vedení k zodpovědnosti za vlastní školní výsledky, a výkony, vedení k systematické přípravě na vyučování, budování vztahu ke vzdělávání, pomoc při vhodných

metodách učení se, nácvik vhodných metod potřebných pro efektivní osvojování vědomostí, zodpovědná volba další profesní orientace

- **Komunikace v rodině** – objasňování komunikačních strategií probíhajících v rodinném systému, vytváření náhledu na komunikaci jako na základní prostředek budování vztahů, vedení k otevřené komunikaci, schopnost argumentace, vnímání odlišného názoru, výchova pro zdravou rodinu, zodpovědné rodičovství, bezpečné sexuální chování
- **Psychosociální péče** – rozvoj zdravého sebevědomí, sebeúcty, rozvíjení přiměřené sebekontroly a sebeovládání, zvládání zátěžových situací, podpora socializačního procesu – vedení k chování a návykům potřebným pro úspěšné zapojení do společnosti, budování schopnosti náhledu na vlastní sociální situaci, postoj k vlastní sexualitě – vytváření náhledu na místo sexu v životě, odpovědnosti za způsob uspokojování sexuálních potřeb, rozvoj přiměřené sebekontroly vedoucí k prevenci rizikového sexuálního chování
- **Prevence sociálně patologických jevů** – sociálně patologické prožívání a chování – definování, dopady na zdraví a na zdravý životní styl člověka, screening a vytipování cílových skupin prevence na základě zjištěné patologie, v rámci obecného právního povědomí vytváření náhledu na rizika spojená se sociálně patologickým chováním, základní informace o problematice sociálně patologických jevů – projevy, rizika, důsledky.
- **Finanční gramotnost** – budování schopnosti hospodařit s dostupnými finančními prostředky, schopnosti plánovat výdaje, rizika spojená s čerpáním úvěrů, půjček, zadlužení, exekuce
- **Environmentální náhled** – budování respektu k životnímu prostředí, ekologické uvažování a cítění, vztah k přírodě a její ochrana, vědomí závislosti člověka na přírodě, „mysli globálně – jednej lokálně“ (nutnost pocitu odpovědnosti k životnímu prostředí celé planety a zároveň schopnost měnit své chování od zdánlivě nevýznamných jednotlivostí)
- **Využívání volného času** – podněcování k aktivnímu trávení volného času, efektivní regenerace sil, směřování k pozitivnímu vztahu k pohybu, vnímání estetických podnětů, podpora kreativity
- **Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí** – diskuse nad mimořádnými událostmi prezentovanými v médiích, živelní katastrofy, požáry, úrazy

- **Vztah k demokracii** – svoboda projevu, směřování ke svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

PROVÁZANOST ŠVP A IVP

ŠVP (školní vzdělávací program)

ŠVP představuje systém oblastí učení výchovného charakteru vedoucí k celkovému rozvoji osobnosti dítěte s cílem naplňování cílových kompetencí k celkovému rozvoji každého klienta.

IVP (individuální výchovný plán)

Zpracování IVP vychází z primárních potřeb každého klienta a směřuje k maximálnímu pochopení konkrétních potřeb daného klienta, aby mohly být tyto potřeby cíleným výchovným a terapeutickým působením naplňovány.

Klíčové kompetence dítěte vycházející ze ŠVP k nimž směřuje realizace ŠVP a IVP

Kompetence k učení

Poznávat smysl a cíl učení, umět posoudit vlastní posun, podílet se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení tyto využívat v praktickém životě.

Kompetence komunikační

Umět vyjádřit vlastní pocity, myšlenky, názory a přání, umět komunikovat s nasloucháním a porozuměním, dokázat spolupracovat s ostatními a respektovat jeho pocity, názory a přání.

Kompetence k řešení problémů

Využívat v reálných situacích své individuální schopnosti, dovednosti a návyky získané při samostatném řešení problémů, orientovat se v nově vzniklých situacích a na tyto reagovat.

Kompetence sociální a personální

Propojovat a využívat získané poznatky, dovednosti a návyky, efektivně spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu, přispívat k upevnování dobrých mezilidských vztahů, správně posuzovat své reálné fyzické, duševní a sociální možnosti.

Kompetence občanské, činnostní a pracovní

Respektovat přesvědčení druhých lidí, rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat podle svých možností pomoc, respektovat a chránit naše tradice a kulturní dědictví, používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, psané i nepsané obecně platné společenské normy, zákony, plnit vlastní povinnosti a závazky.

Kompetence volnočasové

Orientovat se v možnostech trávení volného času, umět si vybrat zájmové činnosti dle vlastních schopností a dovedností, rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinách i v individuálních činnostech, vyhýbat se pasivnímu trávení volného času, zvládnout odmítnutí nabídky k nevhodnému způsobu vyplnění volného času.

Průřezová témata

Průřezová témata jsou realizována formou zakomponování do běžného každodenního života s cílem pochopení těchto témat a uvědomení si jejich využití v každodenním životě. Mezi nejzákladnější patří zejména následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Základním dokumentem ustanovujícím předpoklady pro realizaci ŠVP je Vnitřní řád SVP – součást Vnitřního řádu DDÚ, VP, ZŠ a ŠJ Plzeň. Veškeré naplňování cílových kompetencí musí vycházet z individuálních potřeb klienta. Vybavení VP Plzeň odpovídá požadavkům závazných právních norem a je realizováno v rámci zajištění DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň.

Personálně je SVP zajištěno odborným personálem, pro účely ekonomické a technicko hospodářské využívá personálního zajištění DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň.

Ekonomicky je SVP spravováno a zajištěno DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň. Pro klienty jsou služby SVP bezplatné.

POŽADAVKY NA BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ OCHRANA

Bezpečnost práce, hygiena práce, požární ochrana a ochrana zdraví je pro zaměstnance školená v rámci pravidelných periodických školení. Účast na těchto školeních je pro zaměstnance povinná. Vychází z požadavku platných právních předpisů. Diagnostický ústav provádí technická i organizační opatření k odstranění všech rizik spojených zejména s praktickými a zájmovými činnostmi. Tyto se vztahují i na eliminaci rizik při činnosti SVP. Jednotliví klienti jsou při prvních setkáních poučeni o právech a povinnostech vyplývajících z provozu zařízení a příslušných právních norem, vztahujících se na provoz a činnost SVP.

DOSTUPNOST ŠVP

Školní vzdělávací program je dokumentem, který po schválení ředitelem zařízení bude dostupný u ředitele zařízení, vedoucího DDÚ, na serveru DDÚ a zároveň bude uveřejněn na www stránkách zařízení. ŠVP bude vyhodnocován dle potřeb a přizpůsobován potřebám klientů či legislativním změnám. Do ŠVP může nahlížet každý, zároveň může pořizovat opisy a výpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.

V Plzni 30. 6. 2019

Mgr. Viktor Vanžura

ředitel DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň

